

Jak se popasovat s výzvami v pěstování cukrové řepy v roce 2024?

TACKLING SUGAR BEET CULTIVATION CHALLENGES IN 2024

Podzim roku 2023 nebyl ideální pro optimální agrotechnická opatření. Aplikace organických hnojiv i samotná orba či bloubkové kypření probíhaly opožděně za deštivého počasí. Jako každý rok si naplánujte ideální scénář prací a vstupů do porostu ve snaze ušetřit čas a náklady, který budete posléze korigovat, jelikož poslední léta nám ukázala, že výkyvy počasí dokáží být vskutku extrémní. To je navíc umocněno nemožností některých pesticidních vstupů, na které jsme byli léta zvyklí. Jaký je výhled pro pěstitele cukrové řepy do roku 2024?

Největší výzvy v pěstování cukrové řepy

U cukrové řepy se zaměřujeme především na výživu a začínáme při tom absolutním základem, kterým je půda. Bez péče o půdu a její ideální pH nelze v dnešních podmínkách dělat efektivní výživu. Cukrová řepa je sama o sobě velice náročná na pH stanoviště, optimum má kolem 6,8–7,3. Kyselé půdy jsou pro ni nepřírozené, proto je velice náročné a nákladné ji zde udržovat při životě. Dalším zásadním problémem kyselých půd je dostupnost fosforu a špatná efektivita základní výživy. Tento začarovaný kruh neustále zvyšuje náklady na výživu a ochranu. Problém pH je potřeba řešit systematicky, tedy pravidelným vápněním. Zde doporučujeme systém vápnění AktiCalc, 200 kg·ha⁻¹ granulovaného vápence AktiCalc IV. generace pravidelně na vybrané pozemky každý rok. Pokud ale vychází

cukrovka na problematické pozemky, lze řešit pH i akutně dávkami minimálně 500 kg·ha⁻¹ po setí. Díky rychlosti účinku našeho granulovaného vápence upravíte pH v řádů měsíců a zároveň dodáte i velké množství Ca jako živiny, na kterou je řepa velice náročná.

Jako největší výzvu v pěstování cukrové řepy v roce 2024 vidí Ing. Vladimír Fröhlich z Unipro Zahoňov v zákazu moření osiva neonicotinoidy: „Zabezpečení ochrany počátečního růstu cukrové řepy, především pak vzcházejícího porostu před nebezpečnými škůdci, jako jsou drátovci, maločlenec čárkovitý a dřepčící, bude problematické.“ I proto bude klíčové dostat porosty do kondice v počátku růstu. Cukrová řepa je náročná na odběr živin, organické hnojení i správnou strukturu půdy. Naším zákazníkům, kterým dodáváme technologii BioAktiv CZ do cukrové řepy, se nejvíce osvědčuje sled tří základních produktů.

Obr. 1. Cukrová řepa ošetřená přípravkem PlantAktiv – rostliny jsou vitálnější a mají větší objem chrástu i bulev, větší kořenové vlášení je také předpokladem vyššího výnosu

Začínáme PlantAktivem

Začínáme PlantAktivem pro rostliny v dávce 1 kg·ha⁻¹ hned s prvním vstupem. Díky účinku přes půdu a možnosti tankmixu s herbicidem je PlantAktiv výborným a ojedinělým akcelerátorem mineralizačně nitrifikačních procesů a půdních mikroorganismů, které začínají působit ve prospěch lepšího přístupu hnojiv k rostlině. Ta tak dostává velký náskok hned od malé rostlinky s malou listovou plochou. Účinnost tohoto zásahu je dlouhodobě hodnocena přesnými pokusy Selgen, a. s., ČZU, Mendelovou univerzitou nebo například pokusy na zkušební stanici v Nechanicích, kde běží pokus v cukrové řepě již sedmým rokem. Výsledky jasně ukazují, že tento zásah se vyplácí v lepší i slabších letech a je proto absolutním základem našich agrotechnik (tab. I.).

Tab. 1. Vliv aplikace PlantAktivu a fungicidního ošetření

Varianta	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Výnos řepy (t·ha ⁻¹)						
BEZ FUNGICIDNÍHO OŠETŘENÍ							
kontrola	63,50	38,75	71,8	99,50	85,00	108,55	78,75
PlantAktiv	67,70	39,96	73,15	105,20	90,90	113,23	84,58
PŘÍNOS	4,20	1,23	1,35	5,70	5,90	4,68	5,83
ČISTÝ ZISK (Kč·ha ⁻¹)*	2 755	524	483*	2 855	3 005	3 307	4 464
S FUNGICIDNÍM OŠETŘENÍM **							
kontrola	68,20	39,45	74,33	105,10	92,90	108,68	82,32
PlantAktiv	75,03	41,28	81,63	110,30	95,60	112,28	87,37
PŘÍNOS	6,83	1,83	7,30	5,20	2,70	3,60	5,05
ČISTÝ ZISK (Kč·ha ⁻¹)*	2 698	974	3 450	2 480	605	2 179	3 650

Cena cukrové řepy byla 750 Kč·t⁻¹, v roce 2022 a 2023 byla 1 050 Kč·t⁻¹; * cena řepy 650 Kč·t⁻¹, ** u fungicidního ošetření v roce 2019 byl přidán AktiFer SuperPhos + Cu o celkovém nákladu 900 Kč·ha⁻¹ + PlantAktiv 395 Kč·kg⁻¹.

Náklady na aplikaci v roce 2021: PlantAktiv 395 Kč·kg⁻¹ + AktiFer Macro Extra 575 Kč na 2,5 l + AktiFer SuperPhos Cu 450 Kč·l⁻¹; celkem 1 420 Kč·ha⁻¹.
Náklady na aplikaci v roce 2022: PlantAktiv 429 Kč·kg⁻¹ + AktiFer Macro Extra 637,5 Kč na 2,5 l + AktiFer SuperPhos Cu 535 Kč·l⁻¹; celkem 1 601,5 Kč·ha⁻¹.
Náklady na aplikaci v roce 2023: PlantAktiv 485 Kč·kg⁻¹ + AktiFer Green 329 Kč·l⁻¹ + AktiFer SuperPhos Cu 689 Kč·l⁻¹ + AktiFer Element S 800 179 Kč·l⁻¹; celkem 1 682 Kč·ha⁻¹.

Druhý a třetí krok – doporučení po zapojení řádků

V porostech uplatňujeme kombinaci (1.) **již zmíněné práce s půdou** – PlantAktiv pro rostliny, (2.) **doplňování živin přes list** – AktiFer Grow a AktiFer SuperPhos+Cu a (3.) **péče o zdravotní stav prostřednictvím integrovaných principů pěstování** – využití Cu, S a aminokyselin v listové výživě. Z údajů pokusnické stanice v Nechanicích je jasné, že se povedlo opět udržet (navýšit oproti kontrole) vysoký výnos i cukernatost.

V další fázi vegetace se zaměřujeme na listové aplikace pesticidů a listových hnojiv. Kapalná a suspenzní listová hnojiva jsou součástí intenzivní technologie pěstování. Aplikaci listových hnojiv je vhodné kombinovat s pesticidy, šetří to čas i peníze. Z toho vycházíme již při výrobě našich hnojiv, která vhodně podporují v účinnosti pesticidy v mixu díky velkému množství adjuvantů a smáčedel nebo cíleně nižšímu pH.

Vhodné je začít aplikací AktiFeru Grow v dávce 2 l·ha⁻¹ s fungicidem. AktiFer Grow dodá rostlině komplex makro a mikroprvků s velkou dávkou energie a dalších látek pro optimální vývoj a intenzivní růst. Celkově rostlinu udržíte a podpoříte v intenzivním dělivém růstu.

Poslední aplikací je pak AktiFer SuperPhos+Cu 1 l·ha⁻¹ s 2. fungicidem. Tím dodáte především fosfor, který je základem přenosu energie v rostlině, a velké množství draslíku, který podporuje cukernatost. V pozdější fázi vegetace má být uhrazena vzrůstající potřeba energie na tvorbu a transport sacharosy, takže je dostatek fosforu klíčový pro kvalitu. Zároveň díky vysokému obsahu P a K působí dobře na udržení vitálního chrástu a přidavek mědi dává hnojivu i solidní fungistatický účinek, takže zefektivňuje využití fungicidních přípravků. Aplikace AktiFeru SuperPhos+Cu vykazují i pozitivní vliv na zvládnání přísušku a vyšších teplot, a to nejen u cukrovek.

V dnešní době je už takřka nutností okyselovat postřikovou jichu při aplikaci insekticidů. Prodloužíte tím jejich účinnost a zároveň snížíte pravděpodobnost rezistence škůdců, což je často velice opomíjený aspekt, zásadní do budoucích let. K tomu účelu doporučujeme naše fosforečné hnojivo Akti pH.

Jak budou v roce 2024 přistupovat k výživě a ochraně naši zákazníci?

Našich zákazníků jsme se ptali na to, jak budou v roce 2024 přistupovat k ochraně cukrovky. Vladimír Fröhlich plánuje zvyšovat plochu Smart odrůd: „*Pevně věřím, že v oblasti herbicidní ochrany se nám díky tomu podstatně uleví. Na zbytku osevní plochy budeme pěstovat klasické odrůdy, převážně se zvýšenou odolností k cercosporě, u kterých vidíme podstatně snížení nákladů na fungicidní ochranu a úsporu času. V plánu máme též zapojení stimulatorů růstu a listových hnojiv, kterými zabezpečíme aktivnější růst i zlepšenou odolnost k listovým chorobám.*“ Podobným směrem se ubírá i náš další zákazník Ing. Tomáš Vild ze společnosti Dvůr Kostomlaty, který v roce 2023 aplikoval jako fungicidní clonu kombinaci AktiFer SuperPhos+Cu (dávka 1 l·ha⁻¹), AktiFer S (dávka 1 l·ha⁻¹) a AktiFer B: „*V hospodářském roce 2023 se použití přípravků s fungicidním efektem osvědčilo a přineslo nápad do příští sezony, který zahrnuje pokus složit fungicidní ochranu pouze z přípravků s fungicidním efektem a klasický fungicid vynechat úplně.*“ Každý rok nám přibývají spokojení zákazníci, kteří vnímají změny v integrované ochraně rostlin a připravují se na další omezování pesticidů nejen do cukrové řepy. Používají technologii BioAktiv CZ a pozitivně ji hodnotí napříč klimaticky velmi rozdílnými roky.

Josef Basík, Martin Maxa – BioAktiv CZ